

Szerkesztői iroda:

Nagyenyeden

A KIADÓHIVATALBAN

hová

lap szellemi részét illető

közlemények küldendők

Kiadóhivatal:

Wokál János könyvkereskedése

hová

az előfizetések és hirdetések

bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:

helyben házhoz hordva vagy

vidékre postán küldve

egész évre 4 frt.

félévre . . . 2 frt.

negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit sorért, vagy

ennek helyéért 5 kr.

Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

Lótenyésztésünk fejlesztése.

I.

Lótenyésztési ügyünk országos átalakításán, illetve szervezésén lesz hivatva tanácskozni az a bizottság, mely — ha jól vagyunk értesülve — a földmivelési ministeriumban f. év június havában fog összeülni.

Ez alkalomból megyénk lótenyésztése érdekében szükségesnek tartjuk e tárggyal, ha csak általános szempontból is, foglalkozni.

Feltűnik előttünk, a régiak visszaemlékezéseit halgatva, hogy miért nem látunk most is olyan virágzó lótenyésztést, oly szép méneseket, oly pompás és nagy számú csikót, meg remekbe kiállítható négyes fogatokat megyénkben, mint csak a nem is oly régen mult időkből? Szinte nem tudjuk megmagyarázni azt, hogy miért kellett az erdélyi részek tipikus jellegű lófajának, az u. n. erdélyi fajnak annyira kipusztulnia? Ha ezt a hajdan híres fajt keresnők, bizony arra a meggyőződésre jutnánk, hogy egész hazarészünkben alig kapnánk 3—4 darabot. Pedig az ugynevezett erdélyi fajta ló egyike volt a legkitartóbb anyagu lovaknak.

Mi azt tartjuk, hogy eltekintve a legelők apadásától, a helytelenül alkalmazott, különböző vegyes vérkeverékekből származott állami ménnek pusztították ki fajtánkat.

Ez okból csak üdvözlőnk kell a földmivelési ministert, hogy az értekezletet összehívta; talán ez csiráját fogja képezni a viszonyok változta folytán szükség képpen bekövetkező okszerű és céltudatos lótenyésztésünk megalapításának. Ha megyei érdekeinket tekintjük, felette szükségesnek tartanók mindenen felett egy oly csikónevelő hely-

nek, mérsékelt feltételek melletti létesítését, ahol kisebb lótenyésztők (mert most, fájdalom, csak ilyenekről lehet szó) csikóikat azon biztos tudattal helyezhetnék el nyári legelőre, hogy azok kellő felügyeletben, megfelelő legelőben és fejlődésük érdekében elengedhetlenül megkívántató hullámzó felületű kifutóban részesülhetnének. Ennyit általánosan a nevelésre.

Kívánatos volna továbbá a tenyész anyagnak pontosabb megválasztása; s a vidéki igényeknek megfelelő beosztása, pl. sehoggy sem tartjuk helyes elvnek azt a most gyakorlatban lévő intézkedést, hogy az évek hosszú során különböző vegyes vérből származott, állandó faj-jellegéből kivetkötött anyák továbbra is a minden faj-jellegét nélkülöző, különböző vérkeverékű apákkal fedeztessenek.

Czélyszerű volna az országnak fekvése és geologiai alakulatának megfelelő módoni beosztása, különböző modulatiók és klimatikus viszonyoknak megfelelő faj tenyésztésének megjelölése. Az ilyen beosztás szerint aztán a minő fajta tenyésztés volna legczélyszerűbb, olyan fajta televér apa lovak volnának az illető kerületekbe beállítva.

Hogy a tenyészirány rövidebb idő alatt lényeges átalakító eredményt létesítsen, kívánatos volna az állami ménesek törzsállományának fel-emelése, s ez által lehetővé tétele annak, hogy egyes kis tenyésztő is, megbízható televér faj anyára és pedig jutányos árral tehessen szert. A mostani csekély létszám, és az árverezési rendszer mellett, nagy bevételt érhet el az állam, de a tenyésztést vajmi kis mérvben segítheti elő.

Ezek felemlítése után érdekeinknek megfelelő kívánalmainak jövő számunkban fogunk kifejezést adni, szemelött tartva azt, hogy mivel lapunk ke-

rete egy ilyen nagykörü ügynek aprólékosabb részleteit nem tárgyalhatja, csak általános szempontok fejtegetésével fogunk maradni.

R. B.

A berlini magyar egyletről.

Charlottenburg, Hamburg, Berlin, 1890. ápril 10.

A berlini magyar egylet folyó hó 2-án tartotta meg évi rendes közgyűlését, mely egyszersmint tisztújító gyűlés is volt. E gyűlésre a tagok, alig egy pár kivételével, kiket vagy távollétük, vagy egyéb rendkívüli okok tartottak vissza, szép számmal jelentek meg.

A könyvtári és pénztári évi-jelentések felolvasása után, elnök Dr. Horváth József, egy csinosan szerkesztett jelentést olvasott az egylet évi működéséről és arról, hogy az egylet által kik, minő segítyben részesítettettek. Jelentését azon felhívással fejezte be, hogy az egylet előljáróságát jövőre is a legmértőbbakkal alakítsa, jó egyetértésben. Így az egylet büszke lehet arra, hogy magyar-egylet.

Erre a megürlt elnöki székét, a törvények értelmében a legidősebb tag foglalta el, a Breitsfeld bási személyében. (Így nevezi az öreg mindenki.) Ő az egylet pénztárnoka régi idők óta és lessz is a míg él, mert annyira bírja az összes tagok bizalmát, hogy minden évben közfelkiáltással szokott megválasztatni e nevezetes hivatalába.

Mielőtt megkezdett volna a választás, felolvasatott azok neve, kik már választási joggal bírnak. (Szavazati joggal ugyanis csak az bir, ki 6 hónap óta tagja az egyletnek.) Ezután a 4 héttel előbb megtörtént candidatio olvastatott fel. Elnöknek csak Dr. Horváth volt jelölve. Ő azonban kijelentette, hogy többé hivatalt nem vállalhat, de mint köz-vitéz ezután is fogja az egyletet szolgálni. Eppen ezért többeket ajánlott elnöknek, de mindnyájan visszaléptek azon kijelentéssel, hogy Dr. Horváth kéressék fel, mint leghivatottabb az elnökség elfogadására. Miután pedig egy olyant is ajánlott, ki jelen nem léte miatt nem léphetett vissza, szavazás alá került a dolog de eredménye az lett, hogy a nagy többség a régi elnököt óhajtotta.

mületükből magukhoz tértek, azonnal folytatták tovább a munkát ott, hol ezen incidens miatt néhány percze félbe hagyták volt.

A templom belseje feldulásának munkáját bevégezvén, sok fejtörést okozott nekik az a kérdés, hogy a templomot minő uton-módon gnyjtsák fel, mert hát nézetük szerint a templomot fel kellett gnyjtani okvetlenül. Előbb azon tervben állapodtak meg, hogy felmennek a hiuba s onnan adnak a fedélnek tüzet. Ezt azonban csakhamar elejtették. Azért nem nyert pedig megvalósulást ez az egyszerű, ez a világos tervük, mert félték a hiu padlózatára felmenni. Rejtőzködött is ott valami 40 szerencsétlen férfi, kik valószínűleg életüket ép ingyen nem is adták volna oda nekik.

A templom felgyújtását illetőleg tehát más, kissé bonyolultabb és nehezebben keresztül vihető tervet fogadtak el. Az újabb és véglegesen elfogadott terv pedig a volt, hogy a templom fedelének kívülről adnak tüzet. A kivitel nehézséggel járt, mert a cserepes fedél magasán állott, aztán meg vastag hórétég borította.

De hát nem azért volt nekik eszök, hogy okosan megfontolt tervük keresztül vitelének módját és eszközeit meg ne találják.

A templomnak emez újabb tervszerinti felgyújtását ajánlatossá tette azon körülmény is, hogy ennek kivitele becses (!) életökre nézve épp semmi kockázattal nem járt.

Az udvaron, közvetlenül a templom fala mellett, fa anyagból készült és deszkával fedett gazdasági szinek emelkedtek. Összeszedték a mi tüzelőfa nemüt az udvaro találtak s behordták eme szinek alá.

Miután meggyőződtek, hogy a fa nemü nem lesz elég, összetörték a megürlt hordókat, levették helyükről az ajtókat, szétbontották a kerítéseket s a készülő máglyát ezek anyagával is növelték és tömörítették.

Változatosság okáért a gyuanyag közé egy-egy emberi hullát is illesztettek. Ilyen a residentia udvarán — fájdalom! — találtatott elég.

Olyan sokan nem azért is voltak, hogy mindezeket elvégezni ne bírják.

Szerencséjökre a templom hiu padlózatán levőknek a munkával a hős legionariusok minden igyekeztük dacára, kissé elkéstek. Ugyanis csak 11-én este felé voltak a máglyával készen s adtak annak tüzet, mikor az első mentőcsapat Tordáról, a lángokban álló szerencsétlen Enyed fali közé már megérkezett.

Ennek nesztét vevén az oláhok, szétfutottak jobbra-balra, a residentiát ott hagyták s a padláson levők az őket fenyegető iszonyu veszedelemből szerencsésen megmenekültek.

A templom fedele azonban a nagy (!) gonddal es fáradsággal készített máglya tüztől csakugyan meggyült és elhamvadott.

Az égő fedélzetről aláhulló törmelések január 11-re viradó éjjen folyton kongatták a harangokat, mintha valaki vést jeltet volna velök.²⁾

Leégett a residentia épülete is, kivéve az északra néző szárnyat. Udvardi Józsefnek egy 15 éves fia előbb megfagyott a templom hiuján, aztán hullája odaégett.

Legyilkoltatott az udvaron és a szobákban 50 egyén ide nem számítva azokat, kiket január 9-én Nemes Juon ütött ki a templomból s a piacon ölettek meg. Kénynebb és súlyosabb sérülést szenvedtek legalább 100-an. A súlyosan sérültek között voltak az egy Vetro kivételével a papok mindannyian.

Elpusztult a levéltár nagyrésze, el az iskola minden felszerelvénye, ennek kisharangja. Szóval a templom harangjain, az északi szárnyépületen és az abban elh-

²⁾ Bécsy Antal szabó mester elbeszélése alapján, ki folyton a templom padlózatán volt s az elmondottakat yégig nézte.

TÁRCZA.

Emlékezés Nagyenyed pusztulására.

(1849. január 8.)

Szilágyi Farkastól.

Miután Nemes Juon a menekülöket a templomból kiütöte, elkezdették rombolni az Istennek eme felszentelt hajlékát is.

Rálöttek a szentek képeire s azokat össze-vissza lyuggaták, azután láncokkal megszagatták.

Ugyanezt tették az oltárral is.

Egymásra hányták és össze-vissza törték az ülőpadokat, ablakokat. Az orgona sem részesült kíméletben.

Mikor Axenti vitézei az orgona szétrombolását vették munkába, kissé furcsán jártak. Ugyanis Vetro Lajos papnövendék, fekete reverendába öltözködött az orgona testébe rejtőzködött. A mint az orgona teste a rombolás következtében megnyílik, Vetronak tetőtől talpig fekete alakja tűnik elő.

A hős legionariusok azt hitték, hogy az ördögöt találták meg s kereszteteket hányva, futásra vették a dolgot, Vetrot pedig ott hagyták. Ő sem szemetezett itt tovább hanem kerekét oldotts szaladott — a hogy csak tudott — a majortelek irányába.

A megürlt oláhok a menekülő Vetrot, egy világláért fel nem tartóztatták volna, sőt örvendettek, hogy meggyőződésük szerint, személyében az eleven ördög szalad s öket nem viszi magával¹⁾

Miután a dühöngők Vetrotól szerencsésen megszabadultak s a fiatal pap rokonszenves személyének az ördög személyével történt összetévesztéséből keletkezett ré-

¹⁾ Gera Miklós nyug. minorita lelkész közlése alapján.

Ekkor volt elnök, mert az egylet semmi kép sem akarta másra ruházni a vezértséget, kijelenti, hogy mivel az egész gyűlés azt ohajlja, kötelességének tartja ismét elvállalni és igéri, hogy mint eddig, úgy ezután is igyekezni fog kötelességének, tőle kitelhető mértékben megfelelni. Az egylet nagy éljenzéssel fogadta.

Dr. Horváth ismét elfoglalván székét, felhívja az egyletet, hogy a többi tisztviselőket is válassza meg. Ez nagyon hamar ment, mert az egylet ezelőtt is olyanokra helyezte bizalmát, kik azzal vissza nem éltek, de megőrizték azt. Így mindnyájan a régié maradtak meg, kivéve az alelnököt. Eddig egy alelnök volt, de kimondott, hogy ez a gyűlés már két alelnököt fog választani. Megválasztották Dr. Fodor practicans orvos és Szlimák tanár, ki Gróf Széchényi Imre osztrák és magyar nagykövet fiának nevelője és a berlini magyar egylet díszelnöke, Iránta azon hálával tartozik a magyar egylet, hogy rendszabályait átalakította.

Ezután megválasztották az elnökségi tagok, kik a tisztviselői karral, az elnökségi gyűléseken részt vehetnek és ott szavazati joggal bírnak. Végül több rendbeli ajánlat tételét az alapszabályok egyes pontjainak megváltoztatására vonatkozólag, melyek közül azonban csak az lón elfogadva, hogy ezután az évi rendes közgyűlés ne április, hanem január havában tartassék meg.

A választások befejeztével Ernst kamará énekes és a berlini operának 15 éven át egyik legkedveltebb alakja, kit bucsu fellépte alkalmával a berlini közönség nagy kitüntetésben részesített és a kire mi magyarok, mert hazánk fia, büszkének lehetünk, azt indítványozza, hogy a magyar egylet Barnai honfi társunk jubeliumán képviseltesse magát. Az egylet magáévá téve az ügyet, az elnökségte bizza meg annak elintézésével. (Barnai Lajos Berlin egyik legelőbb-kaló színházának a Berliner-Theaternek igazgatója.) Végül Ernst egyleti tag, ki ezen gyűlésen elnökségi tagul is megválasztott, meleg szavakkal vesz bucsut az egylettől, mivel egy időre elhagyja Berlint, de ezután is tagja akar lenni az egyletnek és együtt fog érezni az egylettel. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Charlottenburg Berlinhez nagyon közel fekszik, csak egy hid választja el, sőt vannak utak melyek egyik sora Berlinhez, a másik Charlottenburghoz tartozik.

Az Unter den Lindenen lehaladva, mely körülbelül egy kilométer és tart Nagy Frigyes szobrától, a brandenburgi kapuig elérjük a nagy kiterjedésű Thiergarten. Ennek egyik útján, a Charlottenburger-Chausseen egy néhány kilométernyire tovább haladva, találjuk azt a hidat, mely elválasztja, illetve összeköti Berlint Charlottenburggal.

A Charlottenburgi királyi kastély háta megett levő gyönyörű kertben van a német császárok egyik temetkezési helye. Egyik szép, a római híresebb férfiakat és matronákat ábrázoló szobrokkal díszített sétánya, éppen a mausoleumban végződik.

A mausoleumba bemenne különös érzés fogja el az embert. Az a kőes felhomály, mely a menyezeten levő kétküveges ablakon szivárogo be és az a csend, mely a márvány falak között honol, mit csak az oda kirendelt őr

lyezve volt könyvtáron kívül elpusztult itt is minden, de minden.

Feldulatott a kripta is, hogy háborítlanul a halottak nyugalma sem maradjon.

Es a megvert pásztorok a nagyon megritkított és világgá szórt nyájjal együtt elbujdostak a helyről, melyre a rablók tüzet vetettek, melyet megfertőztettek, melyen a pusztulás és halál vonták fel sátraikat. És a megszent-ségtelenített templomban elnémult az Isten hatalmát hálaladással dicsőítő ének, hosszu — hosszu időre.

Január 9-ének reggelen a pusztuló város egy részét lángban, utzáit a rombolók és rablók ezrei által ellepve találta. Ekkor vette tulajdonképp kezdetét az általános nagymérvű rablás. A táborokhoz nem tartozó csősélek minden irányból nagy tömegekben özönlött a városba.

Első sorban természetesen pénz, arany és ezüstnemű után kutattak.

Ilyen fajta ingóságokért felhántak mindent. Bon-tották a falakat, ástak pénzékekben, istállókban, kertekben. Felszaggatták a lakások, bástyák, templomok alapfalait. A csupas testig kutatták a megro hantakat. Pénzért, arany s ezüst neműért kegyelmet, oltalmat, biztonságba helyezést ígérték az életökért rimázkodóknak. Kaptak is ilyest eleget. Másfél békés század folyamán kifejtett szorgalmas munkásság és takarékoság sok előléti gyűjtött össze Enyeden.

Az arany és ezüst féle ingóságok után következtek a házi állatok, szarvas marhák, lovak, sertések. Ezek után a vasfélék, gazdasági eszközök, gabona, zseiradók, ruhá-neműek, borok s legutoljára a butorok, asztal és konyha felszerelvény darabok stb.

A könyveknek és irományoknak mi értékét sem tulajdonították. Ezeket hol találtak összetépték vagy eléget-ték, hogy ne legyenek.

magyarázó szavai szakitanak félbe, mintegy figyelmeztetik az embert, hogy ott azok alusszák végálmait, kik népek millióit vezették.

A közepén pihen III. Frigyes Vilmos, tőle balra neje Luise, lábánál fia I. Vilmos, tőle balra Augustza császárné. III. Frigyes Vilmos idősebb fia, IV. Frigyes Vilmos, kinek teste Potsdammban van elhelyezve, azt kívánta, hogy szívét atyja mellé tegyék. Ugy is történt.

Körös körül a falba egyes mondások vannak bevéve, melyek az ott nyugvók kedvezet szavai voltak. Legutoljára Augustza császárné lón elhelyezve, kívánságára eme ked-vencz mondása vésetett fel: „Seid fröhlich in Hoffnung.“

Hamburg Berlinből 286 kilométerre fekszik, a távol-ság közepén van Wittenberge. Nem messze Hamburghoz utba esik Fridrichsruhe is, hol a vaskancellár pihen babér-jain. A vonat nagy kiterjedésű fenyő és más fákkal be-ültetett erdejét ketté szeli. Ezen erdőt első Vilmos csá-szár ajándékozta neki és három négyszög mértföld területe.

Innen alig 26 kl. méterre terül el a nagy kiterje-désű és majd 1/2 millió lakóju Hamburg. Gyönyörű szép fekvéséhez és festői partjához mérten azt mondhatom, hogy utcái szabálytalanok és a kül, meg a régi város-részek éppen nem vádolhatók tisztasággal. Az ujjonnan épült utcáira és egyes tereire, meg a két nagy tó körül elterjedő egész város részekre, nem mondható ily ítélet. Meglepett engem az, hogy husvét első napján is oly vá-sár volt a legtöbb utcáiban, hogy nálunk országos vásár-kor sem. A füst a mellék utcákon az ünnepek alatt is homolt, innen magyarázható, hogy az épületek mind kormosok.

Husvét első napján délután a „Columbia“ nevű nagy gyorshajó megtekintésén voltam egy nagy társaság-gal, mely Brunshausennél horgonyozott. A hamburgi part-ról indultunk el délután 2 órakor 707-en a Blankenese nevű személyszállító gőzhajón. Az Elbe már itt tengernek néz ki, de a Columbia oly beán volt, hogy csak egyfelől láttunk homályosan szárazföldet és 9 óra is elmúlt már, a mikor vissza érkeztünk Hamburgba. Az éjszaki-tengert már nagyon közelről szemlélhettük.

A „Columbia“ személyzete és utazói nagyon lelke-sen fogadtak. Zenekara indulókkal, személyzete pedig élén a kapitánnyal hoch kiáltásokkal. A két hajó gyorsan áthidalattatott, a miénknek fedélzetéről, annak legelső folyó-sójára nyult át a hid és mégis fölfelé kellett mennünk. A mi hajónk is volt akkora, hogy ezer ember bele férhet és mégis úgy nézett ki a „Columbia“ mellett, mint egy törpe egy óriás mellett. Megtekintése meglehetősen hosszas időt vett igénybe, mert rendkívül nagy volt, hossza 465 szélessége 60 láb. Hamburg és Amerika között közlekedő legnagyobb gőzhajó. A villanyvilágítással berendezett szalonjai királyi pompát tárnak a néző elé.

Sok helyt láthatni a víz színén egy-egy kis csóna-kot, rajta keresztrel lebegni, emlékéül annak, hogy ott valaki életét veszté.

Igen szép kilátást nyújt a város belsejében elterülő két beláthatatlan nagy tó, csak egy hid által elválasztva.

A szarvas marhákat, lovakat az istállókba kivezet-ték, az előkerített szekerek, szánok elibe fogták, aztán eme járműveket a roskadásig megrakták egygyel-mással s a környék falvai irányában utnak indították. A szeker-ek elibe nem fogott szarvas marhákat tömegesen haj-tották, a lovakat vezették, a sertéseket lőtelekre fűzve vonszolták.

Az Enyeden találtakon kívül az üres fogatok százá-val jöttek s megrakodva tértek vissza. Aztán ismét jöt-tek, rakodtak és távoztak.

A tele hordókat emelték ki a pénzékből, szállították el ezeket is, másokat hengergettek ide-oda, majd elállították, felső fenekét beütötték és ittak. Ittak élere halálra.

Mások nem vettek maguknak annyi fáradságot, hogy a hordókat kihengergessék, hanem a pénzékekben ütötték be fenekeiket, melynek értékes tartalma a pénzék tala-ját néhány láb magasságig is elborította.

Aztán hasra feküdtek s az elfolyított borokból ma-gukat földrészegre itták.

A butor féléket félig összerötörten kidobták az ut-cázakra, melyeknek nagy mennyisége az utcákon itt-ott torlaszokat képezett s a közlekedést felette megnehe-zítette.

Az ágyneműek egy részét is szórták ki az utcázakra, ott felszaggatták s az ennek következtében a szellő szár-nyaira került tollak, pihék stürten szállingóztak a levegő-ben. A lég tele volt az egész város felett porral, füsttel, bor- és perzsszaggal, mely körülmény a belélegzést ne-hézé és undorítóvá tette.

Akárhány lakásba a butor féléket a ruhaneműekkel a szobák közepére hányták össze, aztán tüzet adtak nekik.

Igy gyújtották fel például belülről a Meggyesi Lukács-féle bolthelyiséget, melynek felső padlózata tüzet a residentia emeleti részében levő menekülők kétségbe esett erőfeszítéssel igyekeztek oltani. Így gyújtották fel

Ezeket a gőz, vitorlás és sok apróbb hajók egymást érik, melyeken nők, férfiak, nagyok és kicsinyek hajókéznak, részint per passio, részint a sokkal kényelmetlenebb ló-vonatok kikertülése okából, a város egyik részéből a másik részébe való juthatás alkalmával. Sokkal sűrűbbek mint Pest és Buda között közlekedő hajók, de azért mert nincs lánczhid.

A czim ugyan ezt nem jelzi, de utólagosan tesztem le a garast. Azért ez sem kacsa!

Pesten egy nagy társaság van alakulóban, mely a nyáron julius elején utazni szándókszik erre felé Bécsen át, hol egy pár napot tölt. Onnan Berlinbe, hol 6 napig, lesznek. Innen pedig tovább, de nem Párizsba, hanem éjszak felé a tengetri vidékekre.

A főrendező Dolnai szerkesztő, most éppen itt idő-zik az ügyben. Az itt lét nagyszerűnek ígérkezik. A magyar egylet örömmel és lelkesültséggel fogja teljesíteni feladatát.

Lőrincz János,
ref. papjelölt.

VEGYES HIREK.

— **Kinevezések.** A hadsereg és honvédség köré-ben történt nagy májusi előléptetés alkalmával br. Fehér-vári Géza m. kir. honvédelmi miniszter tábornagygyá neveztetett ki. A nálunk állomásozó honvédség tiszti karában Vásárhelyi József századosi, Telia János fő-hadnagyi előléptetést nyertek.

— **A központi választmány.** f. hó 9-én tartja meg gyűlését az 1891. éven érvényes birandó orsz. gyűlési képviselő választók névjegyzékének kiigazítása tárgyában, melyet a f. évben is küldöttségek fognak eszközölni. Azon kataszteri tiszta jövedelem, melynek alapján kivetett és befizetett föld adó az 1873. 33. t. cz. 5. § értelmében választásra jogosulttá tesz, a f. évben 69 frt 80 krban, illetőleg 66 frt 31 krban és 60 frt 50 krban volt megállapítva.

— **A nyugdíjalap bizottság** f. hó 2-án tartott gyűlésében néhai Teleki József öt árvája részére összesen 533 frt 33 krt állapított meg évi nevelési pótlékul.

— **Hymen.** Gergelyfi Antal abruddényai derék ifju kereskedő f. hó 1-én vette Tövisen oltárhoz Páll László kedves leányát: Ilonát. A szép esküvőn s az azt követő gazdag vacsorán az örömszülők s az ifju pár számos jóakarója jelent meg.

— **Halálos baleset** érte borbereki Koltor Juon 64-ik gyalogezred katonát, ápril 16-én éjjel az alvinczi révnél. A szerencsétlen ugyanis 4 napi szabadság ideje letelte után Gyulafehérvárra, állomás helyére sietett s hogy ezt tehesse, az éjjel közlekedő vasuti vonat előrése végett a borbereki oldalon levő csónakot leoldván, azon állva akart átkelni a rév drótkötélre fogzkodva. A csónak azonban elszabadult alóla s ő a Marosba esett. Segély kiáltásaira a révész legény felébredett s azonnal csóna-kába ugrott, de már későn, mert csak a csónakot ment-hette meg, Koltor Juont menthetlenül elborították a hul-lámok. Hulláját Karnánál fogták ki, miről az alvinczi j. szolgabírótság értesítette az ezredparancsnokságot.

továbbá azon épületeket is, melyekben a Veress Mihály éle kereskedés, továbbá a Lázár és Lukács-féle gyógyszer-tárak voltak elhelyezve. Így akartak tüzet adni az új kollegium fedelének is, mi azouban minden erőlködésük dacára sem sikerült stb.

Igy tartott ez napok során.

Az égfelé magasra emelkedő füst oszlopoktól, ide-oda csapódó emésztő lángoktól eltekintve, Enyed egy nagy bomló vásár képét mutatta jan. 9-ének reggelétől kezdődőleg több napon keresztül. Főleg az utca vége-ken voltak nagy mérvű csoportosulások, pakolás, ivás, danolás, sőt veszett tánczolások.

En azon szállásról, hová jan. 9-re viradó éjjel be-mentem, illetőleg a hvá a rajtam megkönyörült oláhnék bevittek, hajnal felé távoztam.

Távoznom kellett, mert a gazda és vendégei nem tűrték, hogy tovább is velük egy fedél alatt maradjak. Ha a nemes szívű oláhné nem oltalmaz, bizonyára az éjj folytatán, részeg állapotjukban meg is öltek volna, de a szegény asszony, valahányszor reám agyarkodtak, vagy csak közeledtek felém, sirva állott előmbem s kijelentette előttük, hogy ő tüstént meghal, ha engemet az ő házá-ban vagy telkén megölnék; vagy ha csak bántalmaznak is. Meg is oltalmazott az éjj folyamán, hogy még csak egy ütletet sem kaptam. Sőt meggyurta zsebeimet rab-lott szalámi, czukor és malozsa felőkkel.

Hajnal felé azonban, mig férje és ennek czinkos társai a háztól távol voltak, értesemre adta, hogy távoz-zak valamerre, mert ő tovább nem oltalmazhat. Azután ő maga vezetett el azon soron néhány házzal alább a „Milotai“ telekre.)

Az azon telken emelkedő ódon félelemeltes épület-ben vontam meg magamat és annak az ország utra és a város felé néző ablakaiból néztem egész nap a

*) A Magyar-utczából kimenve, balra az utolsó telek.

— A pénztárnoka I. merésre mélt geskedése fol jegyezte fel je letdíjat szava Helyét pedig akad. hallgató végaz, töltött

— Köz sikerrel fejezt Nagy csapás halálával, ki énekesnők kö

— Sza recitator a jó peare előadás Józseftől. 2) „Desperát ur nolog — fir Richard (kó 5) „A nagy

— Bo tordai civis Z s más kellet nélfogva z olyanok adh hatóságilag

— Ői szolgája Szi felakasztotta

— A osztályában és 13. napj Az igazgató

— Tü sület közpo de. 10 órak ségében tar érdeklődő k

— A hó 11-én c helyiségebe meghivatik kiállításra is Megbízásb

— Az város adóh hogy az id hó 1-től es kit, hogy igyekezzék kamatokka

— A város adó ben arról

pusztuló v tömött osz kiterjedés oszlopok nak több A lángok hórétége tömöttébt

Lég volt, az a Ugy és az eze Val

és bomló A

nélkül jö folyton tó kel, állat kurjongá dalingezt

Kil ökben, hátakon

A Tele ho aztán a s nagy

II pontján E

helyen, közölté hez vit ha üld

— A nagyenyedi kiséítő takarékpénztár pénztárnoka Lócsey Sp. Lajos, ki éveken keresztül elismerésre méltó pontossággal töltötte be hivatalát, betegeskedése folytán lemondott. A választmány méltánylólag jegyezte fel jegyzőkönyvében Lócsey buzgalmát s tisztelődiját szavazott meg, mintán még nyugdíjalapja nincs. Helyét pedig ifj. Czirner József jelesen végzett keresk. akad. hallgatóval, ki atyja üzletében is derekas munkát végez, töltötte be.

— Kömley Gyula színtársulata nem éppen jó sikerrel fejezte be előadásai sorozatát a „Suhancz“-czal. Nagy csapás érte a társulatot Geröffiné Petrovics Ilka, halálával, ki a legjobb vidéki opperette és népszínmű énekesnők közé tartozott; április 29-én Tordán meghalt.

— Szakáll Antal tragikus, a magyar Shakespeare recitator a jövő héten Nagyenyeden rendez egy Shakespeare előadást a következő műsorral: 1) „Jehovah“ Kiss Józseftől. 2) „Falu végén kurta koresma“ Petőfitől. 3) „Desperát ur“ Jules de Marthold után — humoros monolog — fordította Gabányi. 4) Shakespeare: III-ik Richard királyából: „Richardnak királylány választása“ 5) „A nagy álom jelenet a végkatastrófával“ (recitatio)

— Bomlott turót adott el nagy mennyiségben egy tordai civis Zelahnán s kevesebbet Enyeden is. Vérhányás s más kellemetlen baj érte azokat, kik abból ettek, minél fogva az alispán erélyes rendeletet adott ki, hogy csak olyanok adhassanak el turót, kik annak jó minőségét hatóságilag igazolják.

— Öngyilkosság. Abruóbányán Képes László szolgálja Szimina Sándor április 23-án éjjel a szénapadláson felakasztotta magát.

— A Bethlen kollegium főgimnáziumának VIII. osztályában az évről nyilvános vizsgálatok május hó 12. és 13. napjain, a rendes óratervezet keretében tartatnak meg. Az igazgatóság.

— Tanító gyűlés. Az alsófehérmegyei tanító egyesület központi köre tavaszi rendes közgyűlését f. hó 22-én de. 10 órakor kezdve, Nagyenyeden a leányiskolák helyiségében tartja meg; melyre az egyleti tagokat és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az elnökség.

— Az alsófoku iparos iskola évről vizsgája, f. hó 11-én d. u. 3—5-ig fog megtartani, a leányiskola helyiségében, melyre az érdeklődő közönség tisztelettel meghívatik. A vizsgálati idő alatt az iparos tanulóknak munkakiállítása is megtekinthető. Nagyenyed, 1890. máj. 2. Megbízásból Sebestyén Sándor, isk. szék. jegyző.

— Az adózó közönség figyelmébe. Nagyenyed város adóhivatala figyelemzti az adózó közönséget arra, hogy az idei adók II-ik évről részlete is már május hó 1-től esedékessé vált, mi is figyelemztem mindenkit, hogy tartozását e hó 15-ig annyival is inkább igyekezzen kifizetni, mivel azontúl azok, a késedelmi kamatokkal együtt végrehajtás után lesznek behajtvva.

— Az adózó közönség figyelmébe. Nagyenyed város adóhivatala egy általa kibocsájtott hirdetményében arról értesít, hogy a folyó évre megállapított IV-ed

osztályú keresti adó kivétési lastromok a hivatalos helyiségekben május 1-től május 9-ig a rendes 8 napi közszemlére kívannak téve, felhívtnak tehát mindazon köz- és magán tisztviselők tanárok és tanítók kik fizetések után Nagyenyed városánál fizetnek jövedelmi adót, hogy a lajstromokat tekintsek meg, és a netaláni sérelmeik ellen ha fellebbezéseinket 15 napok alatt annyival is inkább adják be, mivel az azontúl beadottak tekintetbe nem fognak vétetni.

— Helyreigazítás képen közöljük, hogy mult számunk a vónós zenekar nyilvános számadásában a Gyulai K. ur által felülfizetett 40 kr. tévedésből nem nyugtáztá.

A „Pesti Hírlap“, mely valamenyi magyar lapnál gazdagabb és változatosabb tartalommal, naponta 16 sűrűn nyomott oldalon, vasár- és ünnepnapokon pedig 20—24 oldalon jelenik meg, s az összes napilapok közül egyedül hoz kéthetenként tudósítót és külön zenemellékletet, jutányos áránál fogva is (negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr.) legjobban ajánlható mindenkinek. Mutatványszámokat egy levelező-lapon kifejezett óhajra bárkinék egész hétig küld ingyen és bérmentve a kiadóhivatal (Budapest, Légrádi testvérek nádor-utca 7. sz.), hová az előfizetési pénzek is küldendők.

Kérem: Még a mult év végén szétküldöttem egy előfizetési felhívást „A jégkár ellen való biztosítás és a károk becslése“ czimú műre. A munka a kitűzött időre megjelenéven, főkérem azokat, kik előfizetési felhívásomat megkapták s talán gyűjtöttek avagy rendelni óhajtanak a munkából, hogy a „felhívást“ sziveskedjenek beküldeni. Kik az előfizetési iven rendelik meg a könyvet, még mindig hajlandó vagyok az ott kiltatásba helyezett kedvezményt megadni. Különben belti ára 1 frt 50 kr s ugy nálam, mint bármely hazai könyvtárusnál megrendelhető. Debreczen, 1890. február hó. Szűts Mihály. gazdasági tanintézetii tanár.

KÖZGAZDASÁG.

Az éjjeli fagyok és a nappali olvadások hatása az őszi gyökérezetere.

(Folytatás.)

Ezekből az következnék s talán következnek is, hogy a száraz fagyokról ép ugy nem állíthatni, hogy károsak mint a hogy nem mondhatjuk azt, hogy a hóban dust tél s tavasz eleje hasznos a vetésre.

Most pedig lássuk a kérdés másik részét.

A változó hőmérséklet fizikai hatása a talajra.

Ha figyelemmel olvassuk vagy hallgatjuk a szak- és nem szakemberek vélekedését, a változó hőmérséklet fizikai hatását említik az őszi gyökérezetere s összehasonlítjuk saját vizsgálódásainkkal, akkor legottan arra a meggyőződésre jutunk, hogy ezek az urak vagy sohasem jártak szántóföldeken száraz fagyok s rákövetkező olvadások idején, vagy pedig nem ismerik a fagyás és olvadás fizikai hatását a talajra.

Különben nem állítanak azt, hogy fagyáskor a talaj összehúzódva, leülepedik, olvadáskor pedig kitágul s fölemelkedik, magával emelve a gyökeret is, melyeket azonban estefelé a fagyás beálltakor a felszínen csupaszon hagyva leülepedik.

Az egyik mondat megsemmisíti a másikat. Mert ha a talaj csakugyan emelkedik s vele a gyökerek, akkor

mint a zaklatott vadat czélba vették, elejtették és nagyot röhögtek, megjegyezvén, hogy „Kossuth eme katonájának sem kell több.“

Ilyen kedélyes társaság vette czélba pl. Besenyei Sándor iparos polgárt, midőn a középső malom előtt eléfutott s a laktanya telkére igyekezett eljutni. Szerenosséjére az utánna röpített golyók nem találtak, csak botlás miatt bukkott el.

A mulatók az hitték, hogy elbukását lövésük okozta, nagyot röhögtek rá s többé nem törődtek vele. Ő pedig épségben felkelt s odább állott.

A csombordi hajó körül is nagy vásár volt. „A rablók árulták az elorzott holmik egy részét, mások pedig azokat, természetesen holmi potom áron vásárolták össze.“ Irja Br. Kemény Gábor.⁵⁾

A piac során kedden, vagyis 9-én reggel már minden kereskedés fel volt törve és kirabolva, tehát a Szabó és Móza,⁶⁾ valamint a Veress Mihály féle kereskedéseket is még első éjjelen feltörték és teljesen kirabolták.

Kirabolták továbbá a Gudvinczy örökösök óras üzletét is,⁷⁾ valamint a Stein könyvkereskedését.

Feldúlták a Lukács, valamint a Lázár féle gyógyszerárakat, mindannyit a támadás első éjjelén. A Lukács gyógyszerárában alkalmazva lévő segédet meggyilkolták a residentiában.

„Kedden reggel a piac körül minden kereskedés fel volt törve és kirabolva“, írja naplójegyzeteiben Czirner József.

(Folyt. köv.)

⁵⁾ Nagyenyed és vidékének veszedelme 1848—49-ben, 172-lap.

⁶⁾ A Szabó-Móza féle gazdaság berendezett szövet és pipero kereskedést a szász nemzetőrök és oláhok részben már 1848. novemb. havában kirabolták.

⁷⁾ Az öreg Gudvinczy Ferencz óras, akkor már nem volt életben. Ő a Csombord mellett történt ütközet folyamata alatt, 1848 október 25-én lakásában szíven lötte magát. A forradalom isszonyúságaitól való félelem vitte öngyilkosságra, a szegény lengyelt, ki 1831-ben menekült hazájából s Enyeden telepedett meg.

mivel a gyökerek hőmérséklete a talajjal azonos, sülyedéskor a gyökerek is vele sülyednek s így teljes lehetetlen, hogy ekkor a gyökerek csupaszon maradjanak. Tényleg nem is látta ezt még senki. Az már most a kérdés, hogy milyen talaj emelkedik és sülyed a fagy behatására?

A fagyás nem egyéb, mint a hőmérsékletnek alacsony illetőleg a fagypontra alá való szállása. A fagyás pillanatában a víz oly erővel terjed ki, hogy a vastagfalu vasgolyót is szétrepeszt, annál inkább teszi ezt az a nélkül is kevés ellenállást tanúsító talajrézescskékel, melyek ezen fizikai hatás többszöri ismétlésére a legfinomabb porrá válnak s mint ilyenek nem képeznek egy kompakt, egy összefüggő egészet, tehát nem is emelkedhetnek a fagy hatására vagy olvadáskor és így a gyökerek sem mozdulhatnak meg helyeikről. Nem pedig azért, mert ezek a finom földrézescskék egész sulyukkal nehezdednek rájuk és mert a porhanyított réteg vagy egyáltalában nem, vagy csak nagyon gyengén fagy meg, a száraz fagyok ép oly kevésbé árthatnak nekik mint akár a — márcziusi szelek.

A változó hőmérsékletnek ezen fizikai hatása legszembetűnőbb a nehezebb talajokon. (Agyag, agyagos homok stb.) Egészen másképp áll a dolog az ugynevezett „kotus“ talajon, mely nem más, mint élő növények gyökereitől át meg átszött föld, minő p. a „Sárrét“ Biharmegyében. Ez a talaj a fagy hatására, mivel összefüggő egészet képez, csakugyan emelkedik és sülyed is, a benne termő nád még sem pusztul ki — mert ennek a gyökerei ruganyosságuknál fogva — és ilyen tulajdonsággal minden gyökérnek kell bírnia — a talajjal emelkedik és sülyed.

A mely földek pedig mivelés alatt vannak, azok, bár televényben dusak, ép oly kevésbé sülyednek a változó hőmérséklet hatására, mint a mely kevésbé emelkednek, mert ezeknél az összefüggést az eke, borona stb. semmisítették meg.

Az itt mondottak az olyan talajokra állanak, melyek szárazak, az az nedvességük normális. A vizenyős talajokra nem. De ezekben a vetés fagyok nélkül is kivész.

A homoknál szintén másképp van. Ez lazaságánál és a kvarcnak ama tulajdonságánál fogva, hogy nem tapad, továbbá, hogy ép oly gyorsan melegszik fel, a mely rohamosan hül le, a száraz fagyok csakugyan árthatnak is, ha kifagyott őszi vetésről hallunk beszélni akkor biztosak lehetünk abban, hogy az illető talaj vagy vizenyős, vagy pedig homok volt. Így van ez a meszes talajnál, melyben őszi nem szokás vetni, mivel nem igen él meg benne.

A tárggyal tovább foglalkozni nem tartom szükségesnek, mivel e becses lapok mult évi április 24—28. számaiban „A buza egyéni élete“ czimű czikkemben az itt el nem mondottakat elsoroltam.

Grósz Lajos.

Gazdasági vegyes.

Az aranka kiirtásának egyszerű módja. Elkieseredve panasoltam néhány évvel ezelőt, írja egy gazda, egy tapasztaltabb gazdátársamnak, hogy alig néhány éves luezernásomat az aranka egészen tönkre tette. Gazdátársam erre azt tanácsolta, hogy teritem be a luezernást 12—15 cm. vastagon árpapelyvával és fókép az erősebb arankafoltokat tapostassam le jól. A tanácsot megfogadtam-télen jó vastagon (az ajánlottnál vastagabban) beterttettem luezernásomat polyvával, gondolva, hogy ha netalán a vastag réteg miatt a luezerna el is pusztul — különben is pusztulni kellvén neki az aranka miatt — legalább meg lesz trágyázva a föld! Tavasszal csak imitt-amott nőtt egy-egy szál luezerna, de jött május elején két három jó eső, melynek következtében a pelyva átázott és le kezdett rothadni. Elkészett azonban a luezerna is nőni és lett aztán május végén olyan luezerna kaszálás, hogy alig lehetett vágni. Más évre a pelyva egészen elrothadt, a luezerna pedig a lehető legszebben és teljesen arankamentesen nőtt fel ugy, hogy gyönyörűség volt ránézni. Megjegyzendő, hogy már az első évben az aranka kivészett és azóta már négy éve, de az arankának nyoma sincs. Hogy miben áll az árpapelyva arankairtó ereje, nem tudom, de hogy megvan, azt prakszisomból állítom.

Meteorologiai adatok.

április 26—május 2. Nagyenyeden

NB. Az adatok sorrendje: l é g n y o m á s közepe mm ten gerszínén, h ő m é r s é k közepe, maximuma és minimuma C^o nedves s é g, b o r u l a t (bt=borult, bs=borus, dt=derült, ds=derős) legnagyobb s z é l (E—K—D—N—1—10 fokkal) csapadék mm stb. Az egész hétről szóló sorozat zárjeles számai az előbbi hét közti külömbözetet jelentik.

	Szombat.	+15.4	+24.0	+05.0	70 ds D3	—
Vasárnap	58.8	18.1	27.6	08.8	59 ds D6	—
Hétfő	59.0	16.6	23.0	11.0	64 bs K7 ny	eső
Kedd	58.9	11.9	15.0	10.6	83 bt EN2 11.5	„
Szerda	59.4	10.8	15.0	08.8	90 bt D3 09.0	„
Csütörtök	60.6	13.2	20.0	08.0	80 bs D3 00.1	„
Péntek	60.7	13.0	19.8	07.0	79 ds D2 ny.	„
Egész hétről.	59.0	(-01.0)	+14.1	(-00.7)	76 (+5) bs 20.6	(+15.2) eső.

A jövőben valószínű időjárás: egyelőre meleg s inkább száraz. Közli: Dr. F. D.

Felelős szerkesztőség:

DR. MAGYARI KÁROLY.

TÖRÖK BERTALAN.

Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

Rohseidene Bastkleider fl. 10-50 p. Roben
und Bessere Qualitäten versendet porto- und zollfrei das Fabrik-
Depot **G. Henneber** (K. u. K. Hoflieferant.) Zürich. Muster
umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. (6)

Van szerencsém a nagyérdemű városi és vidéki közönségnek becses tudomására hozni, miszerint Nagyenyed városában a főtéren **Dr. Váradi-féle házban kész férfi ruha raktárt** állítottam fel nagy választékban, azonfelül pedig elvállalok tetszés szerinti, mindenféle **férfi ruhák gyors elkészítését és nagyválaszték hazai és külföldi kelmékkel rendelkezésre állók a nagy érdemű tisztelt közönségnek.**

Ugyanezért kérem becses pártfogását, és bizalmával engem megtisztelni.

Nagyenyed, 1890 május hó 1.

ENGYETER KÁROLY,
szabómester.

6942/1889 tkvi. **Arverezési hirdetmény.**

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy az „Albina” takarékos és hitelintézetnek Dreglusza Nicolae és neje Csobán Mária elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 66 frt 21 kr. tökékövetelés, ebből 22 frt 7 kr. 1886. évi április 1-től, 22 forint 7 kr. nov. 1-től és 22 frt 7 kr. 1887. április 1-től járó 6% kamatai, 10 frt biztosítási díj, 11 frt 20 kr. perbeli, 6 frt 80 kr. végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 6 frt 50 kr. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett, végrehajtást szenvedő Dreglusza Nicolae és neje Csobán Máriaéknak a tóháti 81. tkjben A + 1-9. 11. 12. 14-23. sz. a. foglalt ingatlanaira 1003 frt megállapított kikiáltási árban elrendelte azon megjegyzéssel, hogy a 6. r. sz. a. szőlő 6 frt 33 $\frac{1}{2}$ kr. szőlődézsma váltási díjjal van terhelve.

Az árverés 1890-ik évi május 28-ik napján délelőtt 10 órakor Tóháti község házában fog megtartatni.

Arverezni szándékozik végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy ovadékos képes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részben 15, 30 és 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóságnál és Tóháti község elöljáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint tkönyvi hatóság
Nagyenyed, 1889. november 17.

(1-1) **Vincenzi,**
kir. aljbíró.

5052/1889. tkvi. **Arverezési hirdetmény.**

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy ügyvéd Benkő Márton által képviselt Farczadi Sándor Miklós végrehajtató, Dr. Jeney ügyvéd által képviselt Koltár János hagyatéka végrehajtást szenvedő ellen végrehajtási ügyében, végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 110 frt tökékövetelés és ennek 1886. január 1-től járó 6% kamatai, 19 frt 68 kr. és végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 6 frt, és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Koltár Jánosnak a m-becei 148. sztkjben A + 1-2 r., 613, 1227/2, 1238 és 1229. hr. sz. a. foglalt ingatlanaira 312 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetett.

Az árverés 1890. évi május hó 24-ik napjának d. e. 9 órakor M.-Becze község házában fog megtartatni.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanbecsárának 10% készpénzben vagy ovadékos képes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre válta után két egyenlő részben 15 és 30 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál és M.-Becze község elöljáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság
Nagyenyed, 1889. augusztus 23.

Vincenzi, kir. aljbíró.

Szám 7258/889. tkvi. **Arverezési hirdetmény.**

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy az „Albina” takarékos és hitelintézetnek Horváth János elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 146 frt tökékövetelés és ennek 1887. évi november hó 1-ső napjától járó 8% kamatai 8 frt 93 kr. perbeli, 6 forint 45 kr. végrehajtási már megállapított valamint jelenlegi 5 frt 50 kr. ugy Filep György ügyvédnek 20 frt 85 kr s járul. iránti követelése és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Horváth Jánosnak a farkastelki 18. sz. tkjben A + 1-10. r. sz. a. ingatlanaira 387 frt megállapított vételárban elrendeltetett.

Az árverés 1890. évi május hó 29-ik napján délelőtt 10 órakor Farkastelke községében fog megtartatni.

Arverezni szándékozik végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy ovadékos képes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben 15, 30 és 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletben fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóságnál és Farkastelke község elöljáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
Nagyenyed, 1889. december 4.

Vincenzi,
kir. aljbíró.

Szám 3446/890 tkvi. **Arverési hirdetmény.**

Az abrudbányai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy a kir. államkinestár végrehajtató, öz. Nuričan Mártonné szül. Mesko Mimi végreh. szenvedő elleni 271 frt. 38 kr. töké, ennek 6% kamatai 6 frt 20 kr. eddigi költségek s jár. behajtása végett az abrudbányai kir. járásbíróhoz tartozó Zalathna községi 411 sztkjben A + 1 rend 533 és 534 hr. sz. a. 1817 frtba becsült épület tulajdon és tét érhaszon élvezetre és tartozékai Zalathna községben a község házában megtartandó nyilvános bírói árverésen **1890. évi június hó 9-ik napján délelőtt 10 órakor** becsárón alól is — a becsár 10%-ának a bírói. kiküldött kezéhez letendő előleges letétele mellett — el fognak adatni.

Vevő köteles a vételárak felét 30 nap alatt, a másik felét az árverés jogerőre emelkedésétől számított 60 nap alatt, és ugyan azon naptól számított 6% kamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál a 39425. sz. i. m. letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

Ezen hirdetményvel kibocsátott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatósága és Zalathna város elöljáróságánál tekinthetők meg.

Az árverési kérsi költség 8 frt 60 krban állapítatik meg.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól.

Abrudbányán, 1889. évi március hó 21.

László József, kir. aljbíró.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönségget, hogy **Nagyenyeden új építési üzletet** nyitottam, — elvállalok bármimemű, a mai korszaknak megfelelő átalakításokat, új épületek és nedves falak gyors kiszáritását, tervek készítését stb.

Megrendelési iroda:
főtér, nemzeti szálloda.
Kiváló tisztelettel becses pártfogásért sed
HANTZ ISTVÁN,
2-2 építk. vállalkozó.

UJ ÜZLET MEGNYITÁS!

Uj üzlet megnyitás!!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy helyben főtér, **Ludwig János ur házában** egy a mai igényeknek megfelelő újonnan berendezett **női és férfi divat üzletet**

BODOLA LAJOS

váltó-törvényeszkileg bejegyzett cég alatt — nyitottam, s a midőn ezt becses tudomására hozni szerencsém van, kérve szives bizalmával és pártfogásával engemet szerencsétetni.

Üzletemben nagy választékban kaphatók: Női és férfi ruha szövetek, finom chifonok, ingek, gallér- és kszelők, legjobb minőségű női, férfi és gyermek cipők, férfi kalapok, nap- és esernyők, eszpkék, szalagok, rüsehök; mindennemű vásznak, asztal- és ág garnturák; jobb minőségű miederek, eszpké függönyök, keztük, legyezők; finom francia voak és kretonok, oxford, és kanavász, himzett-betétek, mindennemű kötőpamutok, és ezérnak, legujabb nyakkendők, gombok, rövid és bélles árak stb. legutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

kiváló tisztetettel
BODOLA LAJOS.

1-3 **UJ ÜZLET MEGNYITÁS!!**

Sz. 1019/890. **Pályázati hirdetmény.**

Alsófehérvármegye magyar-igeni szolgabírói járásba kebelezett **Magyar-Igen nagyközségi jegyzői állomás** végérvényes határozattal üresedésbe jöven, ennek betöltése céljából, mely 400 forint évi fizetés, természetbeni szállás, 24 frt tüzifa, és 24 frt irodai átalánnyal [van egybekötve, pályázat hirdtetetik.

Felhivom pályázni óhajtókat, hogy 1883-ik évi I. t.-cz. 6. §-ában előirt okmányokkal felszerelt folyamodványaikat folyó évi május hó 18-ig bezárólag előlírhoz adják be, mert a később beérkezettek figyelembe nem vétetnek.

A választás folyó év május hó 19-én délelőtt 9 órakor fog megtartatni a magyar-igeni községi irodában.

Alsófehérvármegye magyar-igeni járás főszolgabírájától.

Magyar-Igen 1890. április hó 20-án.

Imreh Károly,
t. főszolgabíró.

2-3

Körülbelől huszezer raktárban eladott és mindenütt, minden rovar ellen a legjobb szernek tapasztaltatott

„Zacherlin”

ujból olcsóbb lett.

Az eredeti üvegek **J. ZACHERL** névvel vannak ellátva, árak mostantól **15 kr, 30 kr, 50 kr és 1 frt.**

E kitűnő szer feltűnő gyorsan elpusztít minden házi bogarat, lakásokban vendéglőkben és konyhákban, butorokban és ruhákban, ugy a háziállatok, istállók, üvegházak és kertekben.

A mit papírban mérnek ki, az nem valódi „Zacherl specialitás”

K A P H A T Ó:

Nagyenyeden	Winkler János urnál.	Gy.-Fehérvárt	Mihelyes Zsigm. urnál
„	Cirner J. József	„	Jakabffy Albert
„	Bisztricsány Lajos	„	Fröhlich Gyula
Balázsfalván	Sinberger Salamon	Tövisen	Szlafkovich Jácint
„	Heiszkovits Leopold		

3-10

Ny. Wokál Jánosnál Nagyenyeden, 1890.

Szerk...
A KIA...
lap sze...
közlem...
Kis...
Wokál J...
az előf...
bermer...
Kéziratok

Lóte

A ném...
ről maradt...
uton 2-3...
arany oszat...
között. Emb...
véve eseké...
kistenyész...
mert német...
lításra alig...
hogy a di...
később a 8...
akkora lett...
rült a sor...
viszonyok s...
na, még di...

A lóte...
nagyérdemű...
mány által...
eszébe jut...
hogy az áll...
és szép ered...
s így létesit...
kötött tényé...
segélyezve...
vidéki kiste...
tézkedés, m...
azok az ura...
sóha sem eg...
hogy az erő...
zött, ha a fé...
jutalomdíjjal...
gazda által...
nagyobb ten...
kiállításban...
ugy történt...
lításban; ha...

Emléke

A „Beth...
rita zárdába...
Valószínű...
tartva, hogy...
Nem vo...
kinese vala...
melynek meg...
pótolható ves...
A könyv...
lete felső em...
sót foglalta...
professor 21...
teszi, melyek...
rásul szolgál...
A kézir...
rok, továbbá...
Józsefnek min...
*) A nagy...
ményben lehet...
ért, Br. Kemény...
tet nélkül az eg...
tetését lásd P. Sz...
főtanoda történe...
*) Lásd P...
nede” című munk...